

मेदि०। ५। वातके शब्दः०। इमसारणां स्त्री शब्दः०टाप् ।
शरणागत लि० शरणमागतः आ+गम-क्त । शरणापन्ने ।
शरणोपपन्न लि० शरणमापन्नः आ+पद-क्त । शरणमागते ।
शरणार्थिन् लि० शरणमर्चयते अर्च-णिनि । शरणकाये ।
श(स)रणि(णी) स्त्री शृ(शृ)-अणि वा ङीप् । १पणि,
स्त्रीबन्तसु २प्रसारणां शब्दः० । शरण्यत्वाच्च स्त्री
शब्दः० । ४४अत्राम् अजयः ।

शरयु पु० शृ-अयुच् । १अगे कासुके शब्दः० । २धूतो
१शरटे ३भूषणभेदे मेदि० । ५चतुष्पदि संक्षिप्तसा० ।
शरयु लि० शरयाव साधुः यत् । १शरणागतलाभकरव-
शोच्चे श्दुर्गायां स्त्री ।

“विशाम्निभयवोरेषु शरणं करवाद् वतः । शरण्या तेन
वा देवी पुराणे परिपद्यते” देवीपु० ।

शरयु पु० शृ-अयुच् । १भेदे श्वाते च विभुः । [शब्दः०
शरत्कामिन् पु० शरदि कामयते काम-णिनि । कुक्कुटे
शरत्पद्म न० शरदि च शुभं पद्मम् । श्वेतपद्मे राजनि० ।
शरत्पर्वन् न० ७त० । कोजागरपूर्णिमानिमित्तोत्सवे जटा० ।
शरद् स्त्री शृ-अदि । १वल्गु, २आश्विनशान्तिकमासात्मके
कृतौ च अक्षरः । तदारिगुणा भावप्र० उक्ता यथा
“यौष्ठ नामधं वारि सेवेतोद्भूदगो व । सर्वं शरदि
हेमले तद्भागं वारयन्तु वा” । शरदं चानभिप्रायि
कयु तत् परिकीर्तितम् । हेमन्तिकजलं क्षिप्तं वल्यं हल्यं
हितं शुभं राजव० । ततोत्तरवायुसिधमं हितं यथा
“वधन्ते दक्षिणे वातो भवेत् वर्षास्तु पश्चिमः । उत्तरः
शरदे काले पूर्वो हेमन्तशिशिरं” राजनि० । अतुशब्दे
पु० दृश्यम् । “शरदस्तु च वैद्यकमते भास्वाश्विनमासा-
त्मकः । तत्र वर्षेनीयाणि चन्द्रपटुता जलशुष्कता
अनक्षयः हंसः हयः” कविकल्प० ।

शरधि पु० शरा धीयन्तेऽत्र धा-आधारे कि । त्वचे हेमच०
शरपुङ्गव स्त्री शरस्त्रेण पुङ्गवो यक्षाः । नीलोदकाक्तो काण्ड-
पुङ्गवाश्चे “शरपुङ्गवा यक्षपुङ्गवश्चन्द्रविभापका ।
तिक्ता कषाया वासाकज्वरदासहरो जघुः” भावप्र० ।
शरभ पु० शृ-अभच् । “अष्टपादूर्ध्वनयन ऊर्ध्वपादचतुष्टयः”
इत्युक्तवचने । नृगभेदे अक्षरः । २करभे, श्वानरभेदे
अक्षरः । १७३० च जटा० । ३शिशुपाकपुत्रभेदे भा०
आन० ८२५ अ० । ५दानवभेदे भा० आ० ६५ अ० ।
“अष्टपादूर्ध्वनयनः शरभो वनमोचरः । तं सिंहं
हन्तुमानश्चानुनेक्ष्य निवेशनम् । तं हनिः शरभ-

चक्रे वसोक्तपरिन्दमम् । ततः स शरभो वन्द्यो
सुनेः शरभमपतः । दृष्ट्वा वसिष्ठमनुपं द्रुतं सम्प्राहृद-
यात् । स एवं शरभस्थाने संन्यस्यो सुनिना तदा । सुनेः
पार्श्वगतो नित्यं शरभः सुखमाप्नुवान् । ततः शरमस-
न्मत्ताः सर्वे नृगमवाप्तदा । दिशः सम्प्राहृन् राजन् !
भयाज्जीवितवाङ्मयः । शरभोऽप्यतिसंहृष्टो नित्यं
प्राणिबधे रतः । फलभूषाशनं कर्तुं नैष्यत् स पिशिता-
शनः । ततो रुधिरतपेण वसिना शरभोऽप्यतः । इत्येव
तं सुनिं हन्तुमकतप्तः श्वयोनिकः । ततस्तेन तपः-
शक्त्या विदितो ज्ञानचक्षुषा । विज्ञात स महाप्राज्ञो
सुनिःश्वानं तस्यक्तवान् । या त्वं ह्योपित्यमापन्नो ह्योपी
व्याघ्रत्वमानतः । व्याघ्राज्ञानो मदपटुर्नगः सिंहत्वमा-
गतः । सिंहत्वं नष्टमापन्नो भुवः शरभतां गतः ।
मया ह्येहपरीतेन विदुष्टो नृजलान्वयः । यथादेवम-
पापं मां पाप ! हिंसितुमिच्छसि । तस्मात् श्वयोनि-
मापन्नः श्वैव त्वं हि भविष्यसि । ततो सुनिजनदेहा
दुष्टात्मा प्राक्तनोऽनुपः । कश्चिन्वा शरमः शरभद्रूपं पुन-
राप्नुवान्” भा० आ० ११७अ० ।

शरभू पु० शरे शरवचे भवति भू-किप् । कार्त्तिके चैवे हेमच०
शरमय लि० शरस्य विकारः मयट् । शरजाते प्रदाये ।
श(स)रयु(यू) स्त्री शृ-(शृ)-अयु वा ङङ् । अयोध्या-
नगरीनिष्प्रवाहिन्यां नद्याम् । तस्यां भवः अयु नि० ।
सा (श)रव तत्र भवेति लि० अक्षरः ।

श(स)रत्स लि० शृ(शृ)-अयुच् । १सुगमे, २अङ्गुलिचिन्ते
(सरल) शब्दभेदे च । [निकेये ।

शरवणीश्वर पु० शरवणम् उच्चरः उत्पत्तिस्थानमस्य । का-
शरव्य न० शरवे वाणशिवायै हितं शर+यत् । कश्यपे,
शरणे वेधनायोद्देश्यो अक्षरः ।

शराटि(ङि)(लि) स्त्री शरमन्त्रज्या अटति अट-इन् पुनो-
टस्य ङो ङो वा । (शराट्) पक्षिभेदे अक्षरः ।

शराभ्यास पु० इत० । वाक्मोचनशिक्षायाम् अक्षरः ।

शराक लि० शृ-आक । हिंसे अक्षरः । [अयु धनुषि जटा०

शरादीप पु० शराः आरोप्यन्तेऽत्र आ+रुह-णिच् ।

शराव पु० शरं दध्यादिधारमयति आव-अच् । १वृक्षमये
पालभेदे, (शरा) अक्षरः । २शुद्धवहयपरिमाणे च वैद्यकम् ।

शरावती स्त्री शराः अन्त्यस्याम् मत्तं यस्या वः पूर्वदीर्घः ।
नदीभेदे अक्षरः ।

शराश्रय पु० इत० । त्वचे हेमच० ।